

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžrk/9/2019
Identifikačné číslo spisu: 8716202183
Dátum vydania rozhodnutia: 16.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8716202183.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcov 1/ E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, XXX XX G., 2/ E. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. J. XXXX/X, XXX XX P., právne zastúpených JUDr. Milanom Sivým, advokátom, so sídlom v Poprade, Nám. Sv. Egídia 3006/116, 058 01 Poprad, proti žalovanému Okresnému úradu Poprad, katastrálny odbor, so sídlom v Poprade, Curie č. 3, 058 01 Poprad, za účasti Letisko Poprad - Tatry, a.s., so sídlom v Poprade, Na letisko 100, 058 98 Poprad, právne zastúpeného Mgr. Róbertom Liškom, advokátom, so sídlom Štefánikova 882/39, 058 01 Poprad, o preskúmanie zákonnosti zápisu záznamu Z 4289/15 na LV č. 3873 k.ú. Veľká, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/24/2018-268 zo dňa 12. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcov v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/24/2018-268 zo dňa 12. marca 2019 z a m i e t a.

Sťažovateľom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.
Pribratému účastníkovi (Letisko Poprad - Tatry, a.s.) p r i z n á v a právo voči neúspešným sťažovateľom na náhradu účelne vynaložených trov konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že ako vyplýva z obsahu záznamu vykonaného na LV č. XXXX zapísaného v časti C ako tarchy, ktorým bolo zriadené vecné bremeno v zmysle § 31 zákona č. 143/1998 Zb. spočívajúce v povinnosti... Zo zapísaného Záznamu Z4289/15 vecné bremeno bolo

zapísané v súlade s príslušným ustanovením § 31 ods. 1 , 2 zákona č. 143/1998 Zb., ktoré bolo vyššie správnym súdom citované.

Pokiaľ žalobcovia v 1/ a 2/ rade namietali, že uvedený záznam na LV bol vykonaný správnym orgánom bez upozornenia, resp. bez toho, aby bolo v súlade s platnou právnou úpravou vykonaný bez náhrady a bez toho, aby sa s nimi ako s vlastníkami rokovalo, resp. vysporiadalo zo strany štátneho orgánu za účelom vykonania uvedeného vecného bremena na ich nehnuteľnostiach, toto tvrdenie žalobcov nepovažoval krajský súd za pravdivé.

3. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu predloženého žalovaným t.j. správnym orgánom Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor, tento mal k dispozícii v čase vykonania uvedeného záznamu na LV č. XXXX, k.ú. R., listinné dôkazy, ktoré svedčia o tom, že zo strany Letiska Poprad - Tatry, a.s. boli vykonané viaceré návrhy na adresu vlastníkov predmetných nehnuteľností, a to na pána E. P., ako aj na Ľ. D.. Čo sa týka podaného návrhu na vykonanie záznamu vecného bremena v oboch prípadoch, cena vecného bremena navrhovaná zo strany Letiska Poprad - Tatry a.s., bola vo výške 1 041,17 Eur. S poukazom na uvedenú skutočnosť bolo právom žalobcov v 1/ a 2/ rade ako vlastníkov dotknutých nehnuteľností sa k uvedenej sume, ktorá bola súčasťou upovedomenia o podaní návrhu na vykonanie záznamu vecného bremena zo dňa 08.10.2015, ktoré bolo doručené obidvom vlastníkom nehnuteľnosti tak žalobcovi v 1/ rade Ľ. D., ako aj E. P.S. na adresu trvalého bydliska.

4. K týmto návrhom, konkrétne, čo sa týka samotnej výšky náhrady za zriadené vecné bremeno, podali žalobcovia v 1/ a 2/ rade dňa 19.03.2015 na Okresný súd Poprad proti žalovanému návrh na zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný (Letisko Poprad - Tatry a.s.) v sume v 3 772,80 Eur istiny s 9% ným úrokom z omeškania ročne od podania žaloby až do zaplatenia a rovnako tak voči žalovanému uplatnil trovy spojené s uplatneným návrhom. Ako vyplýva z uvedeného vyjadrenia k veci a podanej námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zo dňa 24.07.2015, ku ktorému sa vyjadroval účastník konania vo veci Tatramarket Poprad, voči Letisku Poprad - Tatry, a.s., ktoré bolo pôvodne vedené na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 18Cb/93/2015 vedenou v civilnom konaní sa vyjadroval tak účastník konania Letisko Poprad - Tatry a.s., ako aj vo veci vyjadrenia sa E. P. na oznámenie Výzva na zamietnutie návrhu na zápis vecného bremena zo dňa 14.10.2015, ako aj oznámenie Výzva na zamietnutie návrhu na zápis vecného bremena žalobcu Ľ. D. zo dňa 14.10.2015, ktoré boli doručené Okresnému úradu Poprad, katastrálny odbor dňa 15.10.2015.

5. V týchto oznámeniach označených ako Výzva na zamietnutie návrhu na zápis vecného bremena boli uvedené skutočnosti, ktoré sa týkali nielen návrhu na odplatu vecného bremena, ale aj na jednotlivé vyjadrenia sa v rámci sporu pod číslom konania 18Cb/93/2015 vedeného na Okresnom súde v Poprade. V týchto vyjadreniach žalobcovia v 1/ a 2/ rade zdôraznili, že nesúhlasia s určením finančnej náhrady, pretože zriadenie vecného bremena je možné len v nevyhnutnom rozsahu a za náhradu. Ponúknuté náhrady spracované Letiskom Poprad - Tatry sú neadekvátne, pretože tzv. znalecký posudok, ktorým by mali byť spracované nejaké náhrady je spracovaný v totálnom rozpore so všeobecnými zásadami určovania trhovej hodnoty pozemkov, ktorými mimochodom Letisko Poprad - Tatry v rámci ochranných uplatnení, v rámci svojich parciel ponúka do nájmu iným subjektom v hodnote 7,- Eur na m², teda diametrálne v inom finančnom zariadení.

6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj vzhľadom na zavádzanie správneho orgánu Okresného úradu Poprad, katastrálneho odboru zo strany spoločnosti Letisko Poprad - Tatry, a.s. o potrebách zriadenia vecného bremena z dôvodov, ktoré špecifikovali vo svojom návrhu ako vlastníci pozemkov dôrazne upozornili na tú skutočnosť, že v prípade zriadenia akéhosi vecného bremena a zápisu tiarch na pozemkoch v ich vlastníctve si uplatnia svoje práva cestou súdu s tým, že budú od príslušného Okresného úradu Poprad, katastrálneho odboru všetky náhrady škôd spojené so zápisom neoprávnených vecných bremien na parcelách na ich vlastníctve, resp. podielovom spoluvlastníctve. Zároveň žalobcovia v 1/ a 2/ rade uviedli, že si uplatnia všetky práva trestnoprávneho charakteru, pretože pri zriadení vecných bremien spôsobom, akým sa dožaduje spoločnosť Letisko Poprad - Tatry, a.s. na ich parcelách Okresný úrad Poprad, katastrálny odbor jednoznačne prekračuje svoje právomoci a zneužíva právomoc verejného činiteľa. Na tieto skutočnosti upozornili obidvaja žalobcovia správny orgán

predmetnými podaniami zo dňa 14.10.2015.

7. Správny súd po preskúmaní uvedeného záznamu vykonaného pod sp.zn. Z 4289/15 na základe vyznačeného Geometrického plánu č. 74/2015 na parcelách E KN parc. č. XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX vykonané pod položkou zmien 96/16 v zmysle § 31 zákona č. 143/1998 Zb. podľa názoru správneho súdu bolo vykonané v súlade s uvedeným ustanovením citovaného zákona spočívajúce vlastne v povinnosti vlastníkov nehnuteľností strpieť právo spoločnosti Letisko Poprad - Tatry, a.s. zriaďovať oplotenia, aby sa zabránilo prístupu na neverejné plochy letiska, vytvorenia a umiestnenia zabezpečovacích zariadení vrátane ich ochranných pásiem, umiestňovania a prevádzkovania leteckých pozemných zariadení a ich ochranných pásiem a vstupovania v súvislosti so zariaďovaním, prevádzkovaním, opravami, údržbou leteckých pozemných zariadení alebo oplotenia, alebo iných zábran v rozsahu vyznačenom v tomto geometrickom pláne. Uvedený záznam bol teda vykonaný v súlade s ustanovením § 31 leteckého zákona, ktorého vykonanie záznamu bolo vo verejnom záujme, tzn. že aj obmedzenia vlastníckeho práva obidvoch žalobcov bolo vykonané v súlade s ustanovením § 31 Leteckého zákona vo verejnom záujme.

8. Skutočnosti uvádzané v žalobe správny súd nepresvedčili o tom, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade majú pravdu a že žalobné námietky sú dôvodné, preto žalobu ako nedôvodnú s poukazom na ustanovenie § 190 SSP zamietol s dôrazom na tie skutočnosti, na ktoré správny súd poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia vyššie.

9. Správny orgán t.j. Okresný úrad Poprad, katastrálny odbor vykonal uvedený záznam nielen v súlade s ustanovením § 31 leteckého zákona, ale aj v súvislosti s rozhodnutím Dopravného úradu Bratislava zo dňa 27.05.2014 č.p. 07280/2014/RLET-004/14977, ktorým dopravný úrad vyhovel prevádzkovateľovi Letiska Poprad - Tatry, a.s. so sídlom Na letisko 100, 058 98 Poprad, IČO: 35 912 651 a v zmysle § 32 ods. 1 prvej vety leteckého zákona, podľa ktorého letiská a letecké pozemné zariadenia možno prevádzkovať len na základe povolenia vydaného dopravným úradom bolo predĺžené pôvodná platnosť rozhodnutia Leteckého úradu SR zo dňa 30.05.2013 č.p. 05537/2013/RLET-004/08783, ktorým bolo povolené prevádzkovanie Letiska Poprad - Tatry, a.s. do 30.06.2014 za podmienok ustanovených v tomto pôvodnom rozhodnutí. Uvedené rozhodnutie bolo vydané dňa 27.05.2014 a bolo predĺžené do 30.06.2016, teda v čase vykonania záznamu v zmysle ustanovenia § 31 leteckého zákona na LV č. XXXX, k.ú. R., bolo účinné a právoplatne predĺžené.

10. Z uvedeného bezpochyby vyplýva, že Letisko Poprad - Tatry, a.s. bolo v čase podania návrhu na vykonanie záznamu podľa zákona č. 162/1995 Z.z. oprávnenou osobou na podanie takéhoto návrhu vo verejnom záujme. Záznam ako správny súd zdôraznil má výlučne evidenčný charakter a vlastnícke práva žalobcov v 1/ a 2/ rade neboli týmto záznamom nijako dotknuté vzhľadom na ich právo na náhradu škody.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

11. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove podali žalobcovia v 1/ a 2/ rade v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovatelia“) dňa 13.05.2019 kasačnú sťažnosť podľa ust. § 438 SSP, ktorou sa domáhali zrušenia vyššie citovaného rozsudku Krajského súdu v Prešove a vrátenia veci na ďalšie konanie, resp. zmeny napadnutého rozsudku tak, že kasačný súd zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sťažovatelia uviedli, že krajský súd v konaní nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkom konania uskutočniť im patriace procesné úkony v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Sťažovatelia opakovane poukázali na skutočnosť, že podľa ich právneho názoru, Letisko Poprad -

Tatry, a.s. nie je osoba spôsobilá na zriadenie vecného bremena v zmysle platnej právnej úpravy. Ďalej poukázali na skutočnosť, že neexistuje akýkoľvek materiálny dôvod na zriadenie vecného bremena spôsobom, akým to bolo vykonané v konaní tak správneho orgánu, ako aj v konaní Letiska Poprad - Tatry, a.s.

14. Sťažovatelia upozornili, že v danom prípade zákon taxatívne určuje podmienky, za ktorých môže prevádzkovateľ letiska vstúpiť do práv a povinností vlastníka dotknutej parcely, zriaďovať oplotenie, aby sa zabránilo prístupu na neverejné plochy letiska zákon neurčuje, a preto podľa ich názoru takéto obmedzenie nemôže byť obmedzením zo zákona (vecným bremenom). Sťažovatelia majú za to, že návrh na zápis vecného bremena bol podaný v rozpore so zákonom, pretože zriaďovanie oplotení, aby sa zabránilo prístupu na neverejné plochy, neustanovuje - nie je v ust. § 31 leteckého zákona výslovné uvedené.

15. Sťažovatelia namietajú aktívnu legitimáciu Letiska Poprad - Tatry, a.s. na podanie takéhoto návrhu, pretože podľa ich právneho názoru špeciálnym stavebným úradom pre stavby v územných obvodoch letísk je Dopravný úrad a nie Letisko Poprad - Tatry, a.s. Ide teda o kompetenčne a účinne nepríslušný orgán, ktorý zriadil akési vecné bremeno na činnosť, na ktorú nemal žiadne oprávnenie.

16. Sťažovatelia v kasačnej sťažnosti poukázali na nerešpektovanie príslušných ustanovení tak stavebného zákona, ako aj leteckého zákona.

17. Sťažovatelia ďalej upozornili na skutočnosť, že nebola dodržaná rovnováha verejného a súkromného záujmu, ktorá je dôležitým kritériom pre určenie primeranosti obmedzenia každého základného práva a slobody. Tento právny názor sa dotýka všetkých základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, ako aj ľudských práv a základných slobôd, vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, t.j. aj základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V tomto prípade podľa názoru sťažovateľov došlo k situácii, že vlastník zostáva naďalej formálne ako vlastník nehnuteľnosti, ale fakticky nemôže realizovať tradičné komponenty vlastníckeho práva.

18. Sťažovatelia majú za to, že išlo o nešetrný mocenský zásah do práva na pokojné užívanie majetku. Vlastnícke právo požíva ochranu a nesmie byť zneužitý na ujmu práv druhých alebo v rozpore so zákonom chránených verejným záujmom. Jeho výkon nesmie poškodzovať ľudské práva, ktorým je aj právo majetok vlastníť a pokojne ho užívať.

19. Podľa názoru sťažovateľov uvedené skutočnosti krajský súd v rámci preskúmavania dôkazného stavu a skutkového stavu absolútne nevzal do úvahy.

20. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril účastník konania Letisko Poprad - Tatry, a.s. prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 09.08.2019, pričom vo vyjadrení uviedol, že Letisko Poprad - Tatry, a.s. je právnickou osobou, so sídlom v Poprade, s majetkovou účasťou štátu SR, konajúcej prostredníctvom Ministerstva dopravy SR vo výške 97,6 % podielu na základnom imaní spoločnosti s predmetom podnikania - prevádzkovanie letísk. Spoločnosť Letisko Poprad - Tatry, a.s. je ako prevádzkovateľ letiska oprávnenou osobou na vykonávanie všetkých úkonov, v zmysle rozhodnutia Dopravného úradu podľa ust. § 32 ods. 1 leteckého zákona určená na verejné medzinárodné letisko. Predmetom činnosti spoločnosti podľa udeleného povolenia je prevádzkovanie verejného letiska a leteckého pozemného zariadenia, pričom jej činnosť je podriadená podmienkam a pravidlám zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve.

21. Pozemky pod oplotením, na ktorých je zriadené vecné bremeno, so súčasťou ochranného pásma verejného letiska.

22. K tvrdeniu, že Letisko Poprad - Tatry, a.s. nemá právny ani vecný titul na zriadenie vecného bremena, nakoľko je súkromnou obchodnou spoločnosťou, účastník konania uvádza, že návrh môže podľa ust. § 35 ods. 1 katastrálneho zákona podať buď vlastník nehnuteľnosti alebo iná oprávnená

osoba. Letisko Poprad - Tatry, a.s. je oprávnenou osobou a právo na vykonanie takéhoto záznamu mu patrí, pretože mu bola pridelená licencia na prevádzkovanie letiska na základe rozhodnutia Leteckého úradu v Bratislave č. 05537/2013/RLET-004/08783 zo dňa 30.05.2013 a č. 07280/2014/RLET-004/14977 zo dňa 27.05.2014.

23. Účastník konania upozorňuje na dikciu ust. § 31 ods. 1 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve z dôvodu zriadenia alebo prevádzkovania verejných letísk a leteckých pozemných zariadení, vrátane ich ochranných pásiem, ktoré umožňuje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo verejnom záujme za náhradu obmedziť alebo nehnuteľnosti za odplatu vyvlastniť. Z vyššie uvedeného podľa jeho právneho názoru vyplýva, že návrh na záznam má obsahovať obchodný názov a sídlo navrhovateľa, označenie okresného úradu, odkaz na príslušný zákon, podľa ktorého sa zriaďuje vecné bremeno a prílohu - geometrický plán vymedzujúci rozsah vecného bremena. Keďže všetky podmienky na zápis zákonného vecného bremena boli splnené, okresný úrad, katastrálny odbor uvedené zákonné vecné bremeno v k.ú. R., pod č. zmeny 96/2016 do katastra nehnuteľností zapísal a uvedenú skutočnosť oznámil v súlade s § 37 katastrálneho zákona osobám, ktorých práva nehnuteľností bolo zapísaním dotknuté.

24. Tvrdenie sťažovateľov, že účelom verejnoprávneho obmedzenia vlastníckeho práva podľa § 31 leteckého zákona nie je zabránenie vstupu vlastníkovi na jeho vlastný pozemok, ako to z návrhu na zápis zriadilo a vykonalo letisko a k tom účelu pozemok oplotilo, čím pozemok vyvlastnilo de facto, ale účel je opačný, a to ten, aby prevádzkovatelia leteckých zariadení mohli tieto nerušene spravovať, považuje za zavádzajúce.

25. V tomto prípade poukázal účastník konania na charakter samotných pozemkov, ktoré majú charakter tzv. neprístupného pozemku, pretože nie sú prístupné z komunikácie ani z inej cesty, čo znamená, že vlastník sa nemôže dostať na svoj pozemok, nemôže ho užívať a nemôže mu byť vrátený. Uvedený stav však rozhodne nie je zapríčinený tým, že pozemok je za oplotením a je súčasťou ochranného pásma. Pravdou je, že pozemok je legálne naďalej užívaný poľnohospodárskym družstvom Družba v Poprade, Poprad - Veľká a tento je užívaný na základe pôvodnej nájmovej zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom.

26. Účastník konania má za to, že existencia oplotenia ani samotné zriadenie vecného bremena nemá za následok obmedzenie výkonu vlastníckych práv sťažovateľov a už vôbec nie je možné hovoriť o akomsi vyvlastnení de facto, ale toto je spôsobené iba užívateľmi právami poľnohospodárskeho družstva Družba.

27. Účastník konania navrhuje, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a v prípade úspechu žiada priznať náhradu trov konania.

28. Žalovaný sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

29. Najvyšší súd SR ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) po zistení, že kasačnú sťažnosť podali včas účastníci konania zastúpení v súlade s ust. § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

30. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/24/2018-268 zo dňa 12.03.2019, ktorým tento podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného - zápisu záznamu Z 4289/15, LV č. XXXX, k.ú. R..

31. Z obsahu spisu kasačný súd zistil, že sťažovatelia v 1/ a 2/ rade sa žalobou podanou pôvodne na Okresný súd v Poprade dňa 09.03.2016 domáhali určenia neplatnosti zápisu vecného bremena na LV č. XXXX, na ktorom sú evidované pozemky v ich spoluvlastníctve, vykonaného Okresným úradom v

Poprade, katastrálny odbor a v zmysle ust. § 31 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (ďalej aj „letecký zákon“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov spočívajúce v povinnosti vlastníkov nehnuteľnosti strpieť právo spoločnosti Letisko Poprad - Tatry, a.s. zriaďovať oplotenia, aby sa zabránilo prístupu na neverejné plochy letiska, vytvorenia a umiestnenia zabezpečovacích zariadení, vrátane ich ochranných pásiem, umiestňovať, prevádzkovať letecké pozemné zariadenia a ich ochranné pásma a postupovať v súvislosti so zariaďovaním, prevádzkovaním, opravami, údržbou leteckých pozemných zariadení a oplotení alebo iných zábran v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne č. XX/XXXX, podľa W. (EKN p.č. XXXXXXXXX/X, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX) - XX/XX. Údaje o zriadení vecného bremena boli zapísané v časti C ako ťarchy na predmetnom LV č. XXXX, kde ako vlastníci vystupujú účastníci právneho vzťahu, a to žalobcovia v 1/ a 2/ rade (Ľ. D. a E. P.).

32. Okresný súd Poprad listom zo dňa 14.11.2017 postúpil vec Krajskému súdu v Prešove ako súdu vecne príslušnému na rozhodnutie v danej veci, pričom uviedol, že žalobcovia napádajú podľa odôvodnenia žaloby nezákonnosť zápisu vecného bremena, pričom vyslovil názor, že v civilnom konaní nie je možné rozhodovať o správnom zápise vecného bremena do katastra nehnuteľností.

33. Krajský súd v Prešove nesúhlasil s postúpením veci a vec preto podľa ust. § 18 ods. 4 SSP predložil na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu SR.

34. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR ako súd príslušný (§ 18 ods. 4 a 8 zákona č. 162/2015 Z.z. SSP v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania vo veci rozhodol uznesením sp.zn. 1Ko/17/2018 zo dňa 21.08.2018 tak, že vyslovil, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci nie je dôvodný a na konanie je vecne príslušný Krajský súd v Prešove.

35. Z odôvodnenia rozhodnutia kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR vyplýva, že tento dospel k záveru, že žalobcovia sa domáhajú ochrany svojich práv a právom chránených záujmov, ktoré boli porušené, resp. priamo dotknuté záznamom vykonaným orgánom verejnej správy, a to z dôvodu nezákonnosti záznamu, ktorý podlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve. Nejde tu preto o súkromnoprávny spor, v ktorom prípade by bola daná právomoc civilného súdu, ale o vec, ktorá patrí do správneho súdnictva. Vo veci následne konal a rozhodol Krajský súd v Prešove, ktorý preskúmaným rozsudkom sp.zn. 2S/24/2018 zo dňa 12.03.2019 vo veci rozhodol.

36. Z obsahu spisu kasačný súd ďalej zistil, že dňa 28.09.2015 bol okresnému úradu, katastrálnemu odboru doručený od spoločnosti Letisko Poprad - Tatry, a.s. návrh na vykonanie záznamu vecného bremena do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z.z. Návrh bol zaevidovaný pod č. W.. Predmetom záznamového konania bolo zapísanie vecného bremena v súlade s § 31 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve na LV uvedené v návrhu, ako aj v GP XX/XXXX, v k.ú. R..

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

37. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, 2 SSP).

38. Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

39. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

40. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. katastrálneho zákona (v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia) práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklopom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcom na ich uspokojenie.

41. Podľa § 35 ods. 1 citovaného zákona, okresný úrad vykoná záznam bez návrhu, prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby.

42. Podľa § 35 ods. 2 citovaného zákona, návrh na vykonanie záznamu sa musí podať písomne a musí obsahovať

- a) meno (obchodný názov) a miesto trvalého pobytu (sídlo) navrhovateľa,
- b) názov okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný,
- c) verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti,
- d) označenie príloh.

43. Podľa § 36 ods. 2 citovaného zákona, okresný úrad posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či obsahuje náležitosti podľa tohto zákona.

44. Podľa § 36 ods. 1 citovaného zákona, ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, okresný úrad vykoná záznam do katastra.

45. Podľa § 37 citovaného zákona, okresný úrad oznámi tým osobám, ktorých právo k nehnuteľnosti bolo zápisom dotknuté, že vykonala zápis do katastra záznamom, a to do 15 dní odo dňa zápisu práva do katastra.

46. Podľa ust. § 1 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (ďalej aj „letecký zákon“) tento zákon upravuje vykonávanie letov lietadiel vo vzdušnom priestore SR podľa pravidiel lietania platných pre civilné letectvo v oblasti civilného letectva, spôsobilosť a oprávnenia členov leteckého personálu, spôsobilosť lietadiel a iných výrobkov leteckej techniky, vedenie registra lietadiel, zriaďovanie a prevádzkovanie letísk a leteckých pozemných zariadení, vykonávanie leteckej dopravy, leteckých prác a iného podnikania v civilnom letectve, ochranu civilného letectva, pôsobnosť orgánov štátnej správy a ukladanie sankcií.

47. Zákon sa vzťahuje aj na prevádzkovanie civilných lietadiel zapísaných v registri lietadiel SR, ktoré sú dočasne mimo územia SR (odsek 2 cit. ustanovenia).

48. Zákon sa vo vymedzenom rozsahu vzťahuje aj na vykonávanie letov lietadiel vo vojenských službách alebo v policajných službách (odsek 3 cit. ustanovenia).

49. Podľa ust. § 31 ods. 1 cit. zákona z dôvodu zriadenia alebo prevádzkovania verejných letísk a leteckých pozemných zariadení, vrátane ich ochranných pásiem, možno vlastnícke právo k

nehnutelnostiam vo verejnom záujme za náhradu obmedziť alebo nehnuteľnosti za odplatu vyvlastniť.

50. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia v záujme zabezpečenia prevádzky verejných letísk a leteckých pozemných zariadení sú ich prevádzkovatelia po predchádzajúcom informovaní vlastníka oprávnení vstupovať na cudzie pozemky. Výkon týchto oprávnení sa musí obmedziť na nevyhnutnú mieru. Právo vlastníka nehnuteľnosti na náhradu škody nie je tým dotknuté.

51. Najvyšší súd SR po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove, po preskúmaní napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku.

52. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrh na zápis vecného bremena v danom prípade podalo Letisko Poprad - Tatry, a.s. Návrh na vykonanie záznamu vecného bremena do KN bol zaevidovaný pod č. W.. Predmetom bolo zapísanie vecného bremena podľa § 31 leteckého zákona v k.ú R..

53. Okresný úrad v záznamovom konaní postupoval podľa ust. § 34 a nasl. katastrálneho zákona a výzvou zo dňa 24.11.2015 vyzval navrhovateľa na odstránenie nedostatku podania. Po odstránení nedostatkov okresný úrad opätovne preskúmal podmienky zápisu a vecné bremeno pod č. zmeny XX/XXXX do KN zapísal.

54. Na základe rozhodnutia Leteckého úradu v Bratislave č. 05537/2013/RLET-004/08783 zo dňa 30.05.2013 a č. 07280/2014/RLET-004/14977 zo dňa 27.05.2014, bola Letisku Poprad - Tatry, a.s. pridelená licencia na prevádzkovanie letiska.

55. Kasačný súd preto nesúhlasí s kasačnou námietkou sťažovateľov, že Letisko Poprad - Tatry, a.s. v čase podania návrhu na vykonanie záznamu nebolo oprávnenou osobou na podanie takéhoto návrhu vo verejnom záujme. Letisko Poprad - Tatry, a.s. je vyššie špecifikovaným rozhodnutím Dopravného úradu v zmysle ust. § 32 ods. 1 leteckého zákona určená za verejné medzinárodné letisko. Predmetom činnosti spoločnosti o.i. je prevádzkovanie verejného letiska a leteckého pozemného zariadenia, pričom jej činnosť je podriadená podmienkam a pravidlám zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve.

56. Kasačný súd uvádza, že nie je možné súhlasiť ani s ďalšími námietkami sťažovateľov uvedenými v kasačnej sťažnosti. Z obsahu spisového materiálu nesporne vyplýva, že sťažovatelia boli upovedomení o úmysle spoločnosti Letisko Poprad - Tatry a.s. na podanie návrhu na vykonanie záznamu vecného bremena. V danej veci bol vypracovaný znalecký posudok znalca z odvetvia oceňovania nehnuteľností, ktorý stanovil cenu vecného bremena a spoločnosť Letisko Poprad - Tatry, a.s. navrhla vlastníkom pozemkov vyplatenie finančnej náhrady.

57. Kasačný súd vyjadruje názor, že záznam bol vykonaný v súlade s ust. § 31 leteckého zákona, ktorého vykonanie záznamu bolo vo verejnom záujme. Toto vecné bremeno vlastne spočíva len v povinnosti vlastníkov strieť právo spoločnosti Letisko Poprad - Tatry, a.s. zriadiť oplotenie, aby sa zabránilo prístupu na neverejné plochy letiska a vytvorenie a umiestnenie zabezpečovacích zariadení, vrátane ochranných pásiem, umiestňovanie a prevádzkovanie leteckých pozemných zariadení a ich ochranných pásiem a vstupovania v súvislosti so zariaďovaním, prevádzkovaním, opravami, údržbou leteckých pozemných zariadení alebo oplotenia, alebo iných zábran v rozsahu vyznačenom v predmetnom geometrickom pláne.

58. V danom prípade je potrebné konštatovať, že na zabezpečenie bezpečnej prevádzky zariadenia letiska sú vytvorené jeho ochranné pásma, ktoré určujú režim v ich bezprostrednom okolí tak, aby bolo zabezpečené, že žiadnym spôsobom nedôjde k narušeniu alebo obmedzeniu prevádzky leteckého pozemného zariadenia, a to napr. aj nekontrolovaným vstupom do ich ochranného pásma. Na splnenie účelu bezpečnej prevádzky letiska ako aj jeho príslušných zariadení je nevyhnutné zabezpečiť zamedzenie akéhokolvek nekontrolovaného vstupu do ochranných pásiem.

59. Kasačný súd konštatoval, že postup žalovaného správneho orgánu bol v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o civilnom letectve. Námietky sťažovateľov uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa ust. § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

60. O trovách konania rozhodol Najvyšší súd SR tak, že neúspešným sťažovateľom ich náhradu nepriznal, žalovanému správnomu orgánu náhrada neprináleží. Súd v zmysle ust. § 169 SSP priznal náhradu trov konania pribratému účastníkovi konania (Letisko Poprad - Tatry, a.s.), ktorému zo zákona vzniká právo na náhradu tých trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením povinností, ktoré mu správny súd uložil. Vzhľadom ku skutočnosti, že z obsahu spisu kasačný súd zistil, že správny súd zaslal tomuto subjektu výzvy na vyjadrenie sa, prináleží tomuto účastníkovi náhrada trov konania. O jej výške rozhodne Krajský súd v Prešove samostatným uznesením.

61. Neušlo pozornosti súdu, že v celom texte rozsudku krajského súdu bolo nesprávne označené meno žalobcu v 2/ rade E. P., keď krajský súd v celom texte svojho rozsudku nesprávne tohto účastníka označoval ako P.S.. Kasačný súd toto vyhodnotil ako chybu v písaní, ktorá nemala za následok vecnú správnosť rozsudku.

62. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.